

Vlaams
Parlement

stuk **2131** (2012-2013) – Nr. 3
ingediend op 7 november 2013 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

houdende de organisatie van preventieve
gezinsondersteuning

Hoorzitting

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebeleid
uitgebracht door mevrouw Helga Stevens

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers.

Vaste leden:

de dames Sonja Claes, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de dames Mia De Vits, Else De Wachter;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de dames Caroline Bastiaens, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:

2131 (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

I.	Uiteenzetting door mevrouw Ann Lobijn, diensthoofd en stafmedewerker Kinderopvang, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten	5
	1. Betrokkenheid van de lokale besturen	5
	2. Huizen van het Kind.....	5
	3. Aanbod	6
	4. Financiële middelen.....	6
II.	Vragen van de leden.....	7
III.	Uiteenzetting door de heer Bruno Vanobbergen, kinderrechtencommissaris en mevrouw Leen Ackaert, medewerker Kinderrechtencommissariaat	8
	1. Referentiekader	8
	2. Ruime visie op gezinsondersteuning met vertaling in de praktijk	8
	3. Streef naar promotie in plaats van preventie.....	8
	4. Maak participatie op meerdere niveaus waar.....	9
	5. Ondersteun verbreding naar ontmoeting en sociale cohesie	9
	6. Ook kinderen en jongeren vragen om ondersteuning	9
IV.	Vragen van de leden.....	9
V.	Uiteenzetting door mevrouw Hilde Haerden, directeur vzw PAS/ Opvoedingswinkel	10
	1. Vaststellingen en opmerkingen op vlak van attitudes en aannames.....	10
	2. Netwerking garandeert niet vanzelf samenwerking.....	11
	3. Aanbod en actoren	11
	4. Aanbod en actoren in de frontoffice	11
	5. Kwaliteit in de backoffice.....	12
	6. Financiering	12
VI.	Vragen van de leden.....	12
VII.	Uiteenzetting door mevrouw Hilde Timmermans, attaché Studiedienst Gezinsbond	12
	1. Erkenning van het socio-cultureel werk	13
	1.1. Subsidiëring	13
	1.2. Invulling van vrijwilligers en ontmoeting	13
	2. Preventie kinderarmoede	14
	3. Voor alle kinderen en jongeren	14
	4. Eén gezinsloket?.....	14
	5. Werkingsgebied.....	14
	6. Tot slot	15
VIII.	Vragen van de leden.....	15

IX.	Uiteenzetting door mevrouw Marleen Lefevre, voorzitter, en mevrouw Annelies Desmet, diensthoofd Consultatiebureaus, Kind en Preventie vzw	15
1.	Wat is Kind en Preventie vzw?	15
2.	Proces	15
3.	Welke kansen bieden de Huizen van het Kind?	16
4.	Bedreigingen: vooral financieel	16
X.	Vragen van de leden	17
XI.	Uiteenzetting door mevrouw Griet Briels en mevrouw Hilde Linssen, stafmedewerkers Netwerk tegen Armoede	17
1.	Een nieuw decreet	17
2.	Principes en uitgangspunten	18
3.	Samenwerkingsverband Huizen van het Kind	19
4.	Aanbod aan preventieve gezinsondersteuning	19
5.	Wat nu? Uitvoeringsbesluiten, evaluatie	20
XII.	Vragen van de leden	20
XIII.	Uiteenzetting door de heer Patrick Blondé, directeur CKG Kapoentje....	20
1.	Opvoedingsondersteuning, preventieve hulp en toegangspoort tot de integrale jeugdhulp	20
2.	Preventieve gezinsondersteuning	21
3.	Biedt het ontwerp van decreet een antwoord op de problemen?	21
4.	Is het een realistisch ontwerp van decreet?	21
5.	Wat met de ouders, kinderen en jongeren?	22
6.	Registratiegegevens – artikel 19	22
7.	Andere bedenkingen	22
8.	Tot slot	23
XIV.	Vragen van de leden	23
	Gebruikte afkortingen	25

Op woensdag 23 oktober 2013 hield de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid een hoorzitting over het ontwerp van decreet houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning.

Gehoord werden mevrouw Ann Lobijn, diensthoofd en stafmedewerker Kinderopvang, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de heer Bruno Vanobbergen, kinderrechtencommissaris en mevrouw Leen Ackaert, medewerker Kinderrechtencommissariaat, mevrouw Hilde Haerden, directeur vzw PAS/Opvoedingswinkel, mevrouw Hilde Timmermans, attaché Studiedienst, Gezinsbond, mevrouw Marleen Lefevre, voorzitter, en mevrouw Annelies Desmet, diensthoofd Consultatiebureaus, Kind en Preventie vzw, mevrouw Griet Briels en mevrouw Hilde Linssen, stafmedewerkers Netwerk tegen Armoede en de heer Patrick Blondé, directeur CKG Kapoentje.

I. UITEENZETTING DOOR MEVROUW ANN LOBIJN, DIENSTHOOFD EN STAFMEDEWERKER KINDEROPVANG, VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN

1. Betrokkenheid van de lokale besturen

Mevrouw *Ann Lobijn* stelt bij het begin van haar toelichting dat de lokale besturen het belang voor de lokale gemeenschap erkennen van een toegankelijk, kwaliteitsvol en universeel aanbod aan preventieve gezins- en opvoedingsondersteuning en van de bundeling ervan in de Huizen van het Kind. Omdat de lokale besturen zich bewust zijn van de maatschappelijke impact van een dergelijk toegankelijk aanbod, in het bijzonder voor kwetsbare gezinnen, willen zij er mee vorm aan geven. De VVSG ziet de lokale besturen daarbij als netwerkindiator, -organisator en facilitator. De lokale besturen steunen iedereen die op hun grondgebied mee instaat voor preventieve gezinsondersteuning en opvoedingsondersteuning. Lokale besturen treden steeds vaker op als trekker van een samenwerkingsverband. Ze kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de Huizen van het Kind.

2. Huizen van het Kind

De VVSG onderschrijft de principes van het ontwerp. Het ontwerp formuleert een aantal uitdagingen die algemeen maatschappelijk een uitdaging vormen en ook belangrijk zijn voor ouders, lokale besturen en andere betrokkenen, met name samenbrengen en samenwerken in de Huizen van het Kind. Dat deze samenwerking tussen verschillende actoren bovendien in samenwerking met de ouders dient te verlopen, is evident. De VVSG kan zich aansluiten bij het idee van een ondersteunend netwerk voor ouders in de opvoeding van hun kinderen.

Maximale toegankelijkheid (ook voor kwetsbare gezinnen) en zorgafstemming zijn belangrijke doelstellingen, net zoals competentie- en efficiëntieverhoging, een geïntegreerd aanbod afgestemd op lokale behoeften en participatie van gebruikers. Wel kan de afstemming op de lokale behoeften beter geformuleerd worden, meent de VVSG.

Verder is de VVSG tevreden met de opheffing van het decreet van 13 juli 2007 houdende de organisatie van de opvoedingsondersteuning, dat weliswaar lokale dynamiek op gang bracht, maar lijdt onder gedetailleerde vormvereisten zonder dat daar een budget tegenover staat. Enkel de centrumsteden krijgen van de Vlaamse overheid een budget voor opvoedingsondersteuning.

Het is betreurenswaardig dat de coördinatie van het netwerk niet expliciet aan de lokale besturen wordt toegewezen. Een lokaal bestuur speelt logischerwijze een sturende rol. Elke actor kan het Huis van het Kind oprichten of een samenwerking initiëren. De vrij-

blijvende formulering doet de vraag rijzen wie deze taak uiteindelijk op zich zal nemen. De taak toewijzen aan een lokaal bestuur houdt niet in dat het door één gemeente wordt uitgeoefend. In landelijke gebieden hoeft het initiatief niet binnen de grenzen van één gemeente te blijven. Gemeenten kunnen indien nodig intergemeentelijk werken. De VVSG roept de commissieleden op zich hierover te bezinnen.

De taak aan het lokale bestuur toewijzen zorgt voor duidelijkheid en neutraliteit. Verzuiling staat samenwerking soms in de weg. Bovendien zou daarmee de focus verruimen. Het ontwerp van decreet focust op preventieve gezinsondersteuning door middel van opvoedingsondersteuning en gezondheidszorg. De coördinatie toekennen aan de lokale besturen verruimt de focus tot OCMW-dienstverlening, huisvesting, schuldbemiddeling enzovoort. De focus op het gezin en de uitdagingen waarvoor het staat wordt zo ruimer. Op die manier wordt het aanbod van Kind en Gezin overstegen. Als de commissie zich daarover bezint en de organisatie van de Huizen van het Kind toch aan de lokale besturen toevertrouwt, moet zij daar wel middelen tegenoverstellen.

Verder negeert het ontwerp de lokale dynamiek met zijn zeer strikte en kunstmatige koppeling van de werkingsgebieden van de Huizen van het Kind aan die van de consultatiebureaus. Die laatste zijn nog niet eens gedefinieerd. De nieuwe constructie remt initiatief eerder af dan ze het stimuleert. Een aantal lokale besturen zal geen initiatief kunnen nemen om een Huis van het Kind op te richten omdat er geen consultatiebureau op hun grondgebied is. Terwijl in het werkveld praktische oplossingen voor het aanbieden van laagdrempelige consultaties worden gevonden, zonder kostprijsverhoging. De VVSG vraagt daarom om te sleutelen aan artikel 9. Een Huis van het Kind mag een werkingsgebied krijgen maar het blijft ouders vrij staan om gebruik te maken van een ander consultatiebureau of Huis van het Kind. Zij vraagt meer ruimte voor lokale dynamiek en samenwerkingsverbanden.

3. Aanbod

De bundeling van het aanbod voor gezinnen met kinderen in het Huis van het Kind is te weinig ambitieus geformuleerd en vertrekt te zeer van de Vlaamse administratie, zijnde de afdeling Preventieve Gezinsondersteuning van Kind en Gezin. Zij wijst op de raakvlakken met flankerend onderwijsbeleid, CLB's en lokale loketten kinderopvang. Ook heel veel OCMW's zijn betrokken bij opvoedingsondersteuning zonder dat ze daartoe een expliciete opdracht van Kind en Gezin hebben gekregen. Heel wat OCMW's bieden ondersteuning aan gezinnen. Ze worden zo met opvoedingsproblemen en problematische gezinssituaties geconfronteerd. Ze kunnen die niet negeren, ook al worden ze niet gefinancierd voor preventieve gezinsondersteuning door Kind en Gezin.

4. Financiële middelen

Opvoedingsondersteuning wordt als het ware een verplichte partner van en aanbod binnen de Huizen van het Kind. Heel veel opvoedingsondersteuning wordt niet door de Vlaamse overheid gefinancierd maar komt ten laste van de lokale besturen. De Huizen van het Kind zullen de efficiëntie verhogen maar daarnaast moet nagedacht worden over ernstige financiering van opvoedingsondersteuning als sector. Zelfs de Vlaamse financiering die centrumsteden krijgen voor opvoedingsondersteuning is eigenlijk verwaarloosbaar.

Daarbij komt dat veel aanbod binnen de preventieve gezinsondersteuning vandaag georganiseerd wordt door al dan niet verzuilde ledenorganisaties, die de prijs afhankelijk maken van het lidmaatschap. Het is een uitdaging om dat aanbod werkelijk universeel toegankelijk te maken, dus ook voor kwetsbare gezinnen, die meestal geen lid zijn.

Een duurzaam netwerk tot stand brengen vraagt minstens drie jaar structurele financiering. Daarnaast zijn werkingsmiddelen nodig.

Niet elk Huis van het Kind hoeft een bakstenen huis te zijn. Elke actor beschikt over huisvesting, maar een aantal opdrachten kunnen niet om het even waar georganiseerd worden. Daarom vraagt de VVSG in het kader van VIPA middelen uit te trekken voor de infrastructuur die voor opdrachten als ontmoeting wordt vereist. Sommige Huizen van het Kind zullen moeten investeren in bakstenen. Proefprojecten leren dat een echt huis laagdrempeligheid en samenwerking ten goede komt. De VVSG pleit niet voor massale nieuwbouw, maar indien nodig of opportuun zou het goed zijn dat er VIPA-middelen ter beschikking zijn.

II. VRAGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw *Marijke Dillen* wil weten of de VVSG, buiten de algemene kritiek, specifieke suggesties heeft om de lokale behoeften anders in het ontwerp op te nemen.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* is bang voor de inflatie aan huizen en loketten. Vinden mensen daarin nog wel hun weg? Is de VVSG het eens dat weer iets nieuws wordt gecreëerd? Zij wijst ook op de schaarste aan begrotingsmiddelen.

Mevrouw *Sonja Claes* vraagt toelichting bij de bundeling vanuit het oogpunt van gezinnen met kinderen, die vrijblijvend in het ontwerp staat. Moeten die samenwerkingsverbanden verplicht worden in het licht van erkenning? Het pleidooi, ten slotte, voor een bakstenen huis lijkt haar vreemd want ontmoeting kan op allerlei plaatsen.

De fractie van mevrouw *Mia De Vits* vindt de principes van het ontwerp goed omdat het Huis van het Kind duidelijkheid schept in de wirwar van structuren. Zij treedt wel bij dat de trekkersrol van de lokale besturen onvoldoende in het ontwerp van decreet staat. Zij werpt vervolgens de vraag op of een bakstenen huis altijd goed is. Worden laagdrempelige ontmoetingsinitiatieven niet beter weggehouden van consultatiebureaus? Werden de Huizen van het Kind, die al in een derde van de gemeenten bestaan, geëvalueerd? Heeft men die weten te integreren in het lokaal sociaal beleid?

Mevrouw *Helga Stevens* vraagt of Huis van het Kind een goede naam is. Voelen pubers zich daardoor aangesproken? Het is op zich terecht dat het ontwerp geen verplichting oplegt maar kan men dan garanderen dat alle relevante actoren samenwerken? Ze sluit zich aan bij de opmerkingen over de financiering. Ook zij vraagt een appreciatie van de werking van de huidige Huizen van het Kind. Leveren zij iets op of vormen ze een extra last voor de lokale besturen zonder meerwaarde voor de gezinnen? Waarom pleit VVSG voor een apart gebouw in de plaats van voor integratie in de sociale huizen?

Mevrouw *Katrien Schryvers* sluit zich aan bij de vraag over herformulering. Ziet VVSG de rol van de lokale besturen als gelijklopend met die in de kinderopvang, waarin zij een verplichte rol hebben, maar mogen delegeren aan andere actoren?

Mevrouw *Ann Lobijn* wil de dynamiek vanuit de lokale gemeenschap laten groeien en daartoe een andere formulering van artikel 9 dan een door Vlaanderen bepaald werkingsgebied.

In de praktijk werken CLB's, scholen en kinderopvang al samen rond gezinnen, maar verplichte samenwerking is nooit goed. Wel moet het ontwerp van decreet een stimulerend kader bieden.

Het ontwerp moet duidelijk kiezen voor de trekkersrol van de gemeenten door middel van een expliciete toewijzing. Zij willen niet dezelfde positie als in de kinderopvang, waarin ze moeten optreden als niemand anders het wil.

Of er al in een derde van de gemeenten een Huis van het Kind is, kan ze niet bevestigen. Voor het onderzoek daarover verwijst ze naar Kind en Gezin. De lokale besturen hebben er wel zin in.

Zij spreekt tegen dat VVSG een nieuw en apart bakstenen huis wil. De VVSG wil juist de integratie van bestaande initiatieven. Verspreiding over het grondgebied van de gemeente mag. Het probleem is alleen dat er in sommige gemeenten te weinig specifieke ontmoetingsruimtes zijn, maar die kunnen evengoed in een sociaal huis ingericht worden. Voor die kosten suggereert zij de opening van een recht op VIPA-subsidies.

VVSG vindt niet dat pubers zich aangesproken moeten voelen door de Huizen van het Kind, de focus moet liggen op het gezin en de ouders. Huizen van het Kind moeten niet het aanbod voor jongeren vervangen.

Tot slot bevestigt de VVSG dat kwaliteit en universeel aanbod financiering door de Vlaamse overheid vereisen. Dit mag niet ten laste van de lokale besturen komen.

III. UITEENZETTING DOOR DE HEER BRUNO VANOBBERGEN, KINDERRECHTENCOMMISSARIS EN MEVROUW LEEN ACKAERT, MEDEWERKER KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT

1. Referentiekader

De heer *Bruno Vanobbergen* herinnert eraan dat het Kinderrechtencommissariaat al eerder adviezen formuleerde over gezins- en opvoedingsondersteuning en meer bepaald bij het voorontwerp. Wat zijn referentiekader betreft, wijst hij specifiek op General Comments 4 en 7 van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind. In het bijzonder die laatste legt de klemtoon op lokaal kinderbeleid. Van belang zijn de holistische aanpak, de afstemming en samenwerking tussen actoren, de ruime context van het beleid op meso- en macroniveau, en participatie.

2. Ruime visie op gezinsondersteuning met vertaling in de praktijk

De overstap in het ontwerp van decreet van klassieke opvoedings- naar gezinsondersteuning is een heel belangrijke oefening. De ondersteuning van het gezin is meer dan de ondersteuning van de relatie tussen ouder en kind. De spreker noemt de versterking van de rechten van gezinnen, het streven naar een gezinsvriendelijk samenlevingsklimaat en het installeren van informele netwerken. Die ambitie sluit niet alleen aan bij de ideeën van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind maar ook bij recent onderzoek bij ouders, die vragen om hun opvoedingsonzekerheden bespreekbaar te maken binnen informele netwerken. Van zodra er echte spanningen zijn, is de professional belangrijk. Voorts vragen ouders uitdrukkelijk om niet als probleem aangesproken te worden.

De vertaling naar de praktijk roept wel vragen op. Het ontwerp focust om te beginnen vooral op actoren die zich richten op gezinnen met kinderen van nul tot drie jaar, en tot Welzijn behoren. Andere actoren zijn welkom maar er zouden meer garanties moeten zijn op hun daadwerkelijke participatie. Wat de aansturing betreft, heeft het ontwerp terecht respect voor lokale diversiteit maar tegelijk moet men de trekkersrol definiëren en ondersteunen, met name door extra financiering. Wie ook de trekkersrol op zich neemt, het komt erop aan dat alle gezinnen tot hun recht komen. Als het de lokale besturen zijn, kan een spanning ontstaan met de bredere zorgregio op het vlak van toegankelijkheid.

3. Streef naar promotie in plaats van preventie

De kinderrechtencommissaris wijst op een dualiteit in de achterliggende concepten van het ontwerp. Huizen van het Kind moeten zowel aan probleemdetectie doen als onder-

steuning bieden. Hij pleit ervoor om maximaal vanuit de positieve in de plaats van de risicofactoren te vertrekken, om te streven naar promotie in de plaats van preventie, de specificiteit van gezinnen te erkennen in de plaats van hen negatief te benaderen als een probleem. De huizen mogen geen voorportaal van de bijzondere jeugdzorg worden. Met het oog op de gewenste promotieactiviteit moeten sociale kaart en rechtenverkenner even belangrijke werkinstrumenten worden. Dit idee sluit aan bij recent onderzoek over kwetsbare groepen en bevindingen van Expoo. Men moet met name vermijden dat interventie tot een verhoogd schuldgevoel leidt.

4. Maak participatie op meerdere niveaus waar

Participatie op individueel niveau acht hij ondertussen duidelijk, maar zij is ook nodig op collectief niveau. De spreker wijst op de Franse Réseaux d'Ecoute, d'Appui et d'Accompagnement des Parents en op de Britse Children's Centres, waar de gezinsparticipatie de rode draad vormt. De Huizen van het Kind kunnen meer doen dan de relatie tussen ouder en kind ondersteunen. In het buitenland is er aandacht voor andere relaties dan die tussen ouder en kind, zoals die met het lokale beleid. Hoe kan men bijvoorbeeld stigmatisering voorkomen en een duurzaam sociaal beleid uitbouwen? Helaas voorziet het ontwerp in weinig ondersteuning daarvoor.

5. Ondersteun verbreding naar ontmoeting en sociale cohesie

Het ontwerp onderstreept terecht het belang van ontmoeting en sociale cohesie. Het advies van het Kinderrechtencommissariaat beschrijft een aantal ideeën hierover. Expoo kan een belangrijke rol spelen en moet misschien ook evolueren van Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning naar Expertisecentrum Gezinsondersteuning.

6. Ook kinderen en jongeren vragen om ondersteuning

Volgens het Kinderrechtencommissariaat moeten de Huizen van het Kind zich ook richten tot kinderen en jongeren. Het ontvangt vaak klachten van jongeren dat ouders het onvoldoende voor hen opnemen, bijvoorbeeld bij (v)chtscheidingen, en acht het dan ook belangrijk dat de Huizen kinderen en jongeren als actieve deelnemers zien. Het is evident dat het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp als referentiekader fungeert. Tot slot moet de dienstverlening zich richten op alle jongeren en mogen de actoren daarbij niet botsen op hun huidige regelgeving, zoals de OCMW's in verband met kinderen zonder papieren.

IV. VRAGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw *Sonja Claes* vraagt of het ontwerp de verplichting moet opleggen om actoren toe te laten en de erkenning daarvan afhankelijk te maken. Preventie is voor haar ruimer dan probleemdetectie en gaat integendeel uit van dezelfde visie als degene die de kinder-rechtencommissaris bepleit voor de Huizen van het Kind.

Mevrouw *Else De Wachter* vraagt hoe men de gewenste laagdrempeligheid en openheid voor jongeren en niet alleen heel jonge kinderen kan realiseren, rekening houdend met de stringente regelgeving waaraan mogelijke trekkers onderworpen zijn. Kan zij ook voor lokale besturen een hinderpaal vormen naast voldoende middelen?

Ook mevrouw *Helga Stevens* roept de vraag op naar de afstemming van de regels. Hoe kan de regelluwte verzoend worden met het stimuleren van partners om mee te doen?

Zij is blij met de vraag om aandacht voor oudere kinderen. Pubers moeten in de beeldvorming het gevoel krijgen dat het Huis van het Kind er ook voor hen is. Hoe ziet de kinder-rechtencommissaris de band met de JAC's? Het lid is bang dat het nieuwe initiatief weer apart gaat functioneren.

De heer *Peter Gysbrechts* vraagt of het niet aan te raden is om voor de bepleite, ruime, contextuele aanpak samen te werken met het Sociaal Huis, gezien deze bijkomende opdracht niet budgetneutraal gerealiseerd kan worden door de Huizen van het Kind in een tijd waarin geen nieuwe middelen vrijgemaakt worden. Is er een gevaar voor versnippering, terwijl mensen in armoede nu al moeilijk de weg vinden? Welke functie kunnen de Huizen van het Kind vervullen in de strijd tegen kinderarmoede, vooral dan op het platteland waar vaak geen consultatiebureaus zijn?

Mevrouw *Katrien Schryvers* vraagt waar de kinderrechtencommissaris het evenwichtspunt ziet tussen maatwerk, weinig regels en van onderuit mogelijk maken enerzijds en het vermijden van vrijblijvendheid anderzijds. Welke partners kunnen/moeten deelnemen en hoe kan men hen motiveren? De laagdrempelige toegang voor jongeren hangt volgens haar van de lokale situatie af, of er al dan niet al een JIP of JAC is. Of wil de kinderrechtencommissaris zover gaan om bijvoorbeeld zelfs de kinderteams van de cgg's er een plek te geven? Waar ziet hij dat evenwicht?

De heer *Bruno Vanobbergen* wil preventie niet eng interpreteren maar ziet dat het normatiever is dan promotie. Verder vindt hij niet dat de oprichting van een Huis van het Kind impliceert dat iedereen daar plots fysiek moet gaan zitten. Belangrijker is een duidelijk aanspreekpunt voor gezinnen en jongeren, dat kan doorverwijzen. Voor de herkenbaarheid is het wel nodig om de andere actoren maximaal te betrekken.

Mevrouw *Leen Ackaert*, medewerker Kinderrechtencommissariaat, antwoordt dat de General Comment op lange termijn kijkt en de lidstaten oproept een volledig plaatje te maken van kinderen, zowel wat regelgeving als voorzieningen betreft. Het ontwerp kan een eerste, fundamentele stap zetten zonder een eindpunt te zijn.

De Vlaamse overheid moet veeleer een ondersteunende dan een uitsluitend regelgevende rol opnemen. Zo kan zij rechten van minderjarigen beter garanderen door lokale besturen te informeren over goede praktijken. Zij wijst erop dat de rol van de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning niet in het ontwerp staat, misschien omdat ze bij Jongerenwelzijn horen en niet bij Kind en Gezin. Zij zouden Vlaamse coördinatoren gezinsondersteuning kunnen worden.

Wat de vragen van kinderen en jongeren in Groot-Brittannië over bijvoorbeeld participatie in gezinnen, over biologische familie bij adoptie of over echtscheiding betreft, wijst zij erop dat zij daarmee terechtkunnen in de genoemde Children's Centres. Als men hen als publiek meeneemt in de Huizen van het Kind zal informatie een sterk aandachtspunt worden. De Children's Centres organiseren daarnaast activiteiten voor kinderen en jongeren, waar ouders naartoe kunnen komen, wat ontmoeting tot stand brengt. Dat doen de huidige Huizen van het Kind niet, maar het Kinderrechtencommissariaat vraagt om dat perspectief te openen.

V. UITEENZETTING DOOR MEVROUW HILDE HAERDEN, DIRECTEUR VZW PAS/OPVOEDINGSWINKEL

1. Vaststellingen en opmerkingen op vlak van attitudes en aannames

Mevrouw *Hilde Haerden* is halftijds coördinator van vzw PAS in Genk, waarin zowel een opvoedingswinkel zit, als een inloopteam, een ontwikkelingsstimulerend programma, pedagogische trajecten, en intensieve opvoedingsondersteuning voor multiprobleme gezinnen in samenwerking met onder meer het OCMW. Als halftijds beleidsmedewerker coördineert zij de werking van het Huis van het Kind. Zij licht toe wat hun ervaring van anderhalf jaar leert over de factoren die de dagelijkse praktijk versterken en belemmeren.

De spreker onderstreept dat de stad en haar brede netwerk van betrokkenen vanaf het begin sterk geloofde in en enthousiast was over het synergieconcept. Zij deelden de vaststelling dat in weerwil van het bestaande, ruime aanbod van ondersteuning, promotie en preventie, versnippering voorkwam, niet overal evenveel kwaliteit geboden werd en gezinnen uit de boot vielen. Het gedeelde doel werd om alle kinderen een gezonde opvoeding te bieden en alle ouders in hun naaste omgeving pedagogisch basiscomfort. Alle partners kregen daarin een plaats. Om vast te stellen of men het verschil maakt, zou men graag over concrete indicatoren beschikken. In grote lijnen moeten welzijn en welbevinden van de Genkse ouders en kinderen erop vooruitgaan. Zeker is alvast dat er nog veel ongelijkheid, kinderarmoede en ongekwalificeerde uitstroom is. De spreker preciseert dat zij met Genk eigenlijk de 100.000 gezinnen van Genk, As, Opglabbeek en Zutendaal bedoelt.

Omdat ongelijke kansen goed meetbaar zijn in het onderwijs, werd meteen als doelstelling geformuleerd om kinderen beter toe te rusten wanneer ze aan het leerplichttraject beginnen. Naast die groep van nul tot zes jaar wordt ook ingezet op de brede leer- en leefomgeving van zes tot twaalf jaar. In het Huis van het Kind leeft het idee dat men gaat van -9 maanden tot 19 jaar.

Gelijkwaardigheid tussen disciplines, actoren en diensten is een heel belangrijk principe, maar niet vanzelfsprekend in de praktijk. Zo wordt gezocht naar manieren om de onzichtbare muur tussen de medische en de sociaalpedagogische sector te slechten. Andere verschillen zijn die tussen private en publieke en tussen wel en niet gesubsidieerde organisaties, en die tussen professionals en vrijwilligers. Zo is de insteek van het buurtwerk even waardevol als die van een door Kind en Gezin gesubsidieerde dienst. Een coördinator moet daar alert voor zijn.

2. Netwerking garandeert niet vanzelf samenwerking

Niet alle partners blijken de mentale transitie te kunnen maken. Vaak primeert het perspectief van de organisatie op dat van de cliënt, de winst moet tastbaar zijn voor men meegaat. Er wordt ook nog te veel gedacht vanuit het model van het bedrijvencentrum: alle diensten onder één dak, terwijl het straks gaat om relationele verwevenheid als gevolg van een fusie. De vraag blijft ook wie uiteindelijk de bevoegdheid heeft om knopen door te hakken. In een vrijblijvende situatie heeft men de neiging naar zijn eigen achterban terug te grijpen. Voor een echt team zijn een gedeelde missie, waarden, doelen en taken nodig.

3. Aanbod en actoren

Het garanderen van antwoorden op de reële behoeften van gezinnen, vereist maatwerk en de mogelijkheid om kort op de bal te spelen, gezien omstandigheden veranderen. Vrijheid en experimenteerruimte zijn nodig. De benoeming van categorieën in het aanbod noemt zij daarom contraproductief. Nodig zijn ook de bereidheid van professionals en de ruimte van leidinggevendenden om over de eigen grenzen te kijken. Van belang is verder de agenda en het aanbod van de huisartsenkring.

4. Aanbod en actoren in de frontoffice

Wat de frontoffice betreft, moet de coördinator over de ruimte beschikken om feedback te geven over het algemene en het doelgroepspecifieke aanbod. Vraag is wie de bevoegdheid krijgt om in een bepaalde regio overlappend aanbod te schrappen. Men moet immers vermijden dat de cliënt niet meer ziet waar het ene eindigt en het ander begint.

De spreker pleit nogmaals voor out-of-the-box denken en voor dwarsverbanden, voor nieuwe technieken en instrumenten. Hier rijst dan weer de vraag hoe door verschillende diensten gedeelde productie en resultaten moeten afgerekend, geregistreerd en gerapporteerd worden. Zij vraagt op dat vlak een soepele regelgeving.

5. Kwaliteit in de backoffice

Vraaggericht werken en eigen kracht stimuleren vormen het hart van elke activiteit. Dat niet elke organisatie even ver is op dat vlak, maakt permanente ontwikkeling nodig door coaching en zelfreflectie. Een plan per gezin is het streven, maar bij verontrusting moet er verschil zijn en afstemming over de vormgeving van de zorg.

6. Financiering

De vraag wie een en ander betaalt, bleef lange tijd een onuitgesproken onderwerp en blijft onduidelijk. Uiteindelijk kijkt men naar de stad om de gaten te vullen. De huidige omstandigheden – nooit eerder waren de middelen zo krap – maken het echter voor lokale besturen moeilijk dergelijke vernieuwing te financieren.

VI. VRAGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt of/hoe men het project verder gaat financieren als er, zoals zij verwacht, geen geld komt van de Vlaamse overheid. Betaalt de stad of sterft het een stille dood?

Mevrouw *Mia De Vits* vraagt of haar ervaring tips oplevert over het bereiken van moeilijke doelgroepen als mensen in armoede.

Klopt het dat de spreker pleit voor meer sturing bij overlappend aanbod, wil mevrouw *Helga Stevens* weten.

Mevrouw *Hilde Haerden* hoopt maar gaat zeker door, desnoods in een oud pand met geschonken meubilair. Probleem is vooral de financiële verantwoordelijkheid voor de infrastructuur. Schaarste stimuleert de creativiteit maar er is toch een zekere ademruimte nodig. Als men het Huis van het Kind bij ouders promoot, moet daar ook wel iets te vinden zijn vanaf dag één. Anders komt men niet meer terug.

De belangrijkste manier om mensen in armoede te bereiken is op hen afgaan, hun duidelijk maken dat men om hen geeft, en hun vertrouwen winnen met tastbare successen. De bejegening is cruciaal. Dat is tijdrovend maar cruciaal.

Zij vraagt niet meer sturing van de overheid maar verwacht eruit te komen met de kracht van de partners. De regelgeving moet daar ruimte voor bieden aan de organisaties. Het vertrouwen dat daarvoor nodig is, blijkt niet uit de ontwerpen van uitvoeringsbesluiten.

Op vraag van mevrouw *Helga Stevens*, deelt mevrouw *Hilde Haerden* mee dat zij vooral met kinderen en ouders met een psychosociale en mentale handicap werkte, fysieke minder. Er is wel een partnerschap met de koepel om gericht samen te werken over toegankelijkheid. Zij erkent dat het zeker beter kan.

VII. UITEENZETTING DOOR MEVROUW HILDE TIMMERMANS, ATTACHÉ STUDIEDIENST GEZINSBOND

Mevrouw *Hilde Timmermans* zegt dat doelstellingen als een ruime gezinsondersteuning, kansen bieden tot ontmoeting, versterken van sociale cohesie en de erkenning van vrijwilligers al decennia centraal staan bij de Gezinsbond, die op dit vlak heel wat ervaring en expertise in huis heeft, en het groeiende aantal leden-gezinnen geeft duidelijk aan dat ze dat ruime aanbod erg appreciëren.

Logischer wijze zou de Gezinsbond zich helemaal thuis moeten voelen binnen de Huizen van het Kind, die op diezelfde fundamenteen worden gebouwd. Toch voelen de ruwbouw-

plannen wat beklemmend aan. Daarom wil de Gezinsbond een warm pleidooi houden voor wat extra kamers, wat meer ramen en grotere deuren, zodat meer gezinnen en meer organisaties er onderdak kunnen vinden.

Eerst wil de spreekster duidelijk stellen dat ze heel wat kansen ziet in de integratie van preventieve gezondheidszorg, opvoedingsondersteuning en ontmoeting. Samenwerking stemt het aanbod beter op elkaar af, en gezinnen weten waar ze met hun vragen terecht kunnen. De Gezinsbond wil binnen deze netwerkvorming een constructieve partner zijn. Het decreet van 13 juli 2007 houdende de organisatie van opvoedingsondersteuning, heeft opvoedingsondersteuning vrijwel overal op de lokale agenda geplaatst. Een nieuw decreet zou hetzelfde kunnen betekenen voor de bredere gezinsondersteuning, indien een aantal voorwaarden wordt vervuld. De Gezinsbond is echter ook bezorgd. Om ervoor te zorgen dat de Huizen van het Kind de ambitieuze doelstellingen kunnen waarmaken, vraagt de spreekster aandacht voor volgende punten.

1. Erkenning van het socio-cultureel werk

Het verenigingsleven speelt een belangrijke rol als het gaat om de inzet van vrijwilligers, het creëren van ontmoetingskansen en het versterken van sociale cohesie, stuk voor stuk elementen die ook in de werking van de Huizen van het Kind benadrukt worden. Toch vindt de Gezinsbond in het ontwerp van kaderdecreet weinig erkenning voor die expertise.

1.1. Subsiëring

De subsidiëring van initiatieven inzake voorlichting, opleiding, vorming of training in verband met de opvoeding van kinderen wordt in dit ontwerp stopgezet. De Gezinsbond begrijpt dat er nood is aan transparantie in de middenstroom, maar dan moeten de nieuwe subsidiëringvoorwaarden voldoende ruimte laten voor andere dan de nu door Kind en Gezind gesubsidieerde organisaties en initiatieven. Het delen van expertise of het verzekeren van een gratis aanbod is niet vanzelfsprekend indien een organisatie moet terugvallen op eigen middelen. Het gaat hier om erkenning van een sector die al jarenlang die functies invult die naar voren worden geschoven.

1.2. Invulling van vrijwilligers en ontmoeting

De rol van vrijwillige medewerkers wordt sterk beklemtoond. De Gezinsbond zou het een enorme verarming vinden als de inzet van vrijwilligers beperkt zou worden tot bijvoorbeeld het onthaal van ouders binnen de consultatiebureaus, hoe waardevol ook. Die nogal instrumentale invulling van de vrijwilligersrol is fundamenteel anders dan het engagement dat mensen opnemen binnen het socio-cultureel verenigingsleven. Ze houden actief contact met gezinnen, en zoeken, plannen en organiseren activiteiten die aansluiten bij interesses en vragen die er leven. Ze staan zowel in voor praktische ondersteuning zoals de kinderoppasdienst, materiële ondersteuning zoals de tweedehandsverkoop als het aanbieden van vormings-, ontspannings- en ontmoetingsmomenten. Deze vrijwilligers zijn duizendpoten en kameleons, die moeilijk in één kamertje passen.

Om diezelfde redenen wil de Gezinsbond de functie ontmoeten niet beperkt zien tot voorportaal van de consultatiebureaus, als een opdracht van inloopteams, of enkel te organiseren binnen de ontmoetingsplaatsen. Ontmoetingskansen creëren is, net zoals het versterken van sociale netwerken, veel ruimer. Het gebeurt overal waar gezinnen samenkomen.

Voor de Gezinsbond is het essentieel dat de inzet en betrokkenheid van vrijwilligers en het socio-cultureel werk niet verengd wordt tot in dienst staan van de andere partners binnen de Huizen van het Kind, maar zal gebeuren met respect voor de eigen manier van werken en cultuur. Die vrijwilligerscultuur verschilt soms grondig met die van professionele vergadertijgers. Samenwerken kan op vele manieren. Laat iedereen doen waar hij goed in is.

2. Preventie kinderarmoede

De Gezinsbond steunt ten volle de strijd tegen kinderarmoede. Met het project ‘Een Gezinsbond voor iedereen’ werkt de Gezinsbond hier ook aan in de eigen organisatie. Om alle gezinnen te bereiken wordt soms een beroep gedaan op de expertise van doelgroepenorganisaties. Tegelijk wil de spreekster waarschuwen voor een te sterke focus op kansarme gezinnen. Een te specifiek of categoriaal aanbod houdt immers een risico van een dubbele drempel in: gezinnen in kansarmoede krijgen de indruk dat het vertrouwen in hun opvoedingscapaciteiten niet bijster groot is, en modale gezinnen voelen zich niet welkom in de Huizen van het Kind met hun vragen en problemen.

Daarom vindt de Gezinsbond het belangrijk om een ruim en divers gezinsondersteunend aanbod voor alle ouders te creëren. Gezinnen moeten zelf kunnen kiezen door welk aanbod ze zich voelen aangesproken. Voor alle gezinnen is de bescherming van de privacy erg belangrijk. Bij de opvoedingswinkels kunnen gezinnen anoniem terecht, voor de preventieve consulten hebben gezinnen een dossier. Alle gezinnen moeten de Huizen van het Kind als een veilige en neutrale ontmoetingsplek kunnen beschouwen.

3. Voor alle kinderen en jongeren

De sterke link met de consultatiebureaus, en de beperkte opdracht van Kind en Gezin voor jonge kinderen, doet de vrees ontstaan dat de gezinsondersteuning zich vooral tot jonge gezinnen zal richten. Artikel 4 stelt dat het leeftijdsbereik zal bepaald worden door het lokale aanbod. Dat is voor de Gezinsbond te vrijblijvend. Vraaggericht werken betekent dat ouders van tieners niet in de kou mogen staan.

Partners die vandaag al expertise hier rond hebben opgebouwd – de Gezinsbond houdt zich graag aanbevolen – moeten dit ruime aanbod voor alle leeftijdsgroepen in samenwerking, maar tegelijk autonoom kunnen invullen. Een nauwe samenwerking tussen de consultatiebureaus en de CLB's is belangrijk voor de continuïteit in de opvolging van kinderen.

De naam Huizen van het Kind suggereert dat ook kinderen er een plaats hebben. Awel (de vroegere Kind- en Jongerentelefoon) meldde dat de relatie met en tussen de ouders de lijst met gespreksonderwerpen aanvoerde. Kunnen kinderen en jongeren op één of andere manier in de Huizen van het Kind terecht?

4. Eén gezinsloket?

In een Huis van het Kind kunnen ouders zowel met vragen over de ontwikkeling, gezondheid als de opvoeding van het kind terecht. Samen – en vaak verweven – met deze vragen hebben ouders ook vragen over school, wonen, opvang, inkomen, vrije tijd enzovoort. In een ideaal scenario kunnen ouders in de Huizen van het Kind terecht voor alle mogelijke vormen van ondersteuning: vragen over woonpremies, studiekeuzes en studietoelagen, verlofstelsels, kinderopvang of vrijetijds mogelijkheden moeten beantwoord (of correct doorverwezen) kunnen worden, naast de preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning. Ook een aanbod aan bemiddeling en het uitwerken van een ouderschapsplan in het kader van een echtscheiding kan een plaats krijgen. Deze ruime invulling vraagt de nodige expertise bij de aanwezige permanentie.

5. Werkingsgebied

Het werkingsgebied van een Huis van het Kind omvat minimaal het werkingsgebied van een consultatiebureau en overstijgt nooit de grenzen van een zorgregio ‘kleine stad’. Voor de Gezinsbond, en wellicht voor vele andere organisaties, is het nog niet duidelijk hoe deze gebiedsafbakening zal samenvallen met het eigen werkingsgebied. Mogelijke overlap of

blinde vlekken in het aanbod zullen nauwlettend bewaakt moeten worden. Het kan niet zo zijn dat gezinnen in bepaalde regio's door moeilijke werkbare structuren in de kou blijven staan.

6. Tot slot

De Gezinsbond is bereid mee te stappen in de Huizen van het Kind, maar vraagt garanties voor de erkenning van de rijke diversiteit aan aanbod en actoren, een verscheidenheid die, mede onder impuls van de opvoedingsnetwerken, opvoedingswinkels en opvoedingssteunpunten, langzaam maar zeker is opgebouwd. Vraaggericht werken impliceert een veelheid aan partners en methodieken. Gezinnen zijn niet te vangen in één hokje, net zomin als hun vragen.

VIII. VRAGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt of de gezinnen volgens de Gezinsbond voldoende aan bod komen in het ontwerp, want alleen in artikel 11 wordt gesproken over participatie door de gebruikers. Ten slotte wil ze vernemen hoe de mensen volgens de Gezinsbond staan tegenover het lokettenoerwoud. Vindt de Gezinsbond een bijkomend Huis van het Kind zinnig?

Mevrouw *Mia De Vits* erkent het belang van privacy. Te veel persoonsgegevens opvragen kan er inderdaad toe leiden dat mensen niet meer opdagen. Ze wil vernemen of de Gezinsbond daarover contact heeft gehad met Kind en Gezin? Welke wegen zijn er voor de aanpak?

Mevrouw *Hilde Timmermans* antwoordt dat het ontwerp het belang van gebruikersparticipatie benadrukt, maar tegelijk is de Gezinsbond bezorgd over een aantal punten. Dat het leeftijdsbereik bepaald wordt door het aanbod is bijvoorbeeld niet vraaggericht. Een aanbod voor ouders van kinderen van alle leeftijden is niet gegarandeerd, wat te vrijblijvend is. Er is al heel wat onderzoek naar gezinsnoden. Expoo heeft hiervan een overzicht gemaakt. Die gegevens kunnen een toetssteen zijn.

De Gezinsbond sluit zich aan bij het voorstel van het Kinderrechtencommissariaat om een expertisecentrum over gezinsondersteuning op te richten. Dergelijke expertisecentrum kan bijvoorbeeld expertise over gebruikersparticipatie verzamelen en ter beschikking stellen.

Communicatie is heel belangrijk opdat ouders hun weg vinden in het oerwoud van loketten. De spreker sluit zich aan bij mevrouw Haerden: men moet het organisatiebelang overstijgen en nagaan wat het Huis van het Kind kan betekenen voor de gezinnen. Het is belangrijk dat alle neuzen in dezelfde richting staan en dat daarover duidelijk wordt gecommuniceerd. Niet alles hoeft fysiek op dezelfde plaats, maar dat maakt doorverwijzing en begeleiding erg belangrijk. De ouders adresgegevens meegeven zal niet volstaan.

Privacy is een bekend knelpunt, waarvan de spreekster verwacht dat het in de uitvoeringsbesluiten wordt aangepakt.

IX. UITEENZETTING DOOR MEVROUW MARLEEN LEFEVRE, VOORZITTER, EN MEVROUW ANNELIES DESMET, DIENSTHOOFD CONSULTATIEBUREAU, KIND EN PREVENTIE VZW

1. Wat is Kind en Preventie vzw?

Mevrouw *Marleen Lefevre* legt uit dat Kind en Preventie vzw het grootste organiserend bestuur in Vlaanderen is voor preventieve gezinsondersteuning: 231 consultatiebureaus over Vlaanderen en Brussel, vijf inloopteams en vier prenatale steunpunten, omdat het

belangrijk is te beginnen negen maanden voor de geboorte. Over heel Vlaanderen werkt het met 4400 vrijwilligers, 50 ondersteunende medewerkers en meer dan 500 artsen.

2. Proces

Kind en Preventie vzw gelooft sterk in het concept van de Huizen van het Kind, omdat het extra kansen geeft aan alle kinderen. Natuurlijk zullen de kansarme er het meeste baat bij hebben. De vzw was vanaf het begin enthousiast en trok daarom het proefproject Boom-Puurs, was samen met Thuishulp betrokken in dat in Oostende en participeerde in dat te Genk. Op vraag van lokale besturen werd vervolgens nog actief deelgenomen aan een twintigtal andere. Voor de begeleiding werden staf- en projectmedewerkers in dienst genomen, maar dat stuitte op financiële problemen door gebrek aan middelen, waardoor men ze opnieuw moest ontslaan en expertise verloren ging. Dat is zeer spijtig.

Het gevolg was dat Kind en Preventie vzw minder ambitieus werd en zijn rol bijschaafde. Wat het nog wel blijft doen, is de coördinatie van de medisch-preventieve consulten, de inschakeling van de artsen en de vrijwilligers in de consultatiebureaus, maar de coördinerende rol kan het alleen maar waarmaken als daar een behoorlijke financiering tegenover staat.

Wat Kind en Preventie vzw als opdracht mogelijk acht, is de verbreding van de vrijwilligerswerking: werving, professionele omkadering en begeleiding. De Huizen van het Kind zullen immers in grote mate draaien op vrijwilligers, zowel voor onthaal als voor begeleiding van activiteiten, ontmoetingsmomenten, ruilcafés enzovoort. Maar ook dat vraagt middelen.

Ook in de organisatie en begeleiding van ontmoetingsmomenten voor (aanstaande) ouders werd expertise opgebouwd door de inloopteams. Maar ook voor de professionele begeleiding daarvan zijn middelen nodig.

Omdat Kind en Preventie vzw als organiserend bestuur opgericht is op initiatief van middenveldorganisaties (drie vrouwenbewegingen en een ziekenfonds), zullen socio-culturele actoren vlotter hun weg vinden naar de Huizen van het Kind voor hun activiteiten.

3. Welke kansen bieden de Huizen van het Kind?

De Huizen van het Kind bieden kansen op een integrale benadering van het kind. Niet alleen het medische maar ook het psychosociale en al de rest kunnen aan bod komen. Verder noemt de spreker netwerking in het sociale landschap, doorverwijzingen, de lokale sociale kaart, en het zichtbaarder maken van het aanbod. Verder maken zij een inclusieve, niet stigmatiserende benadering van ouders en kinderen uit kansengroepen mogelijk. De taakverdieping is ook goed voor de aantrekking en de ontplooiing van vrijwilligers.

4. Bedreigingen: vooral financieel

Anderzijds zijn er ook bedreigingen, met name op het vlak van financiering. Zo plooiden Kind en Preventie vzw zich inmiddels terug op zijn kernactiviteiten bij gebrek aan uitzicht op toekomstige middelen. Ook het feit dat de uitvoeringsbesluiten nog niet zijn vormgegeven en vrijgegeven, maakt het voor de organiserende besturen erg moeilijk.

De koppeling van een consultatiebureau aan een Huis van het Kind lijkt haar juist wel een goed spoor vanwege het grote bereik, die uniek is in Europa, en de laagdrempeligheid. De trekkersrol zou ze dan weer open laten. Er zijn kleine plattelandsgemeenten die dat zelf niet willen, ook niet samen met andere, omdat zij geen ruimte hebben in hun personeelsbestand.

X. VRAGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt met wie Kind en Preventie vzw al samenwerkte over opvoedingsondersteuning en hoe dat georganiseerd werd. Wat is de meerwaarde van het ontwerp? Heeft zij niet het gevoel dat er ondertussen te veel vergaderingen van samenwerkingsverbanden zijn?

Mevrouw *Mia De Vits* informeert hoe men staat tegenover een duidelijker coördinerend mandaat voor de lokale overheid. Werkt Kind en Preventie vzw ook mee met Huizen van het Kind in gemeenten waar het verschillende bureaus heeft en, zo ja, wie neemt daar de regierol op?

Mevrouw *Annelies Desmet* legt uit dat de samenwerking met andere actoren zeer uiteenlopend is. Er is een groot verschil tussen stad en platteland. In de intergemeentelijke samenwerking wordt vaak gebruikgemaakt van bestaande overlegstructuren zoals het lokaal overleg kinderopvang. Ook het decretaal verplichte lokaal overleg opvoedingsondersteuning vraagt zich af hoe het verder met hen gaat. Ook lokale besturen nemen initiatief of leggen in een meerjarenplan vast dat ze in een Huis van het Kind zullen investeren.

De meningen binnen Kind en Preventie vzw over de waarde lopen uiteen. Waar inloopteams bestaan die aan de criteria uit het ontwerp voldoen, zijn ze bereid die trekkersrol op te nemen en hun netwerk uit te breiden.

Mevrouw *Marleen Lefevre* verwacht ook dat de samenwerking in de Huizen van het Kind de verschillende actoren optilt, omdat promotie wordt gemaakt voor alle activiteiten.

Mevrouw *Annelies Desmet* vult aan dat alleen al de opmaak van een sociale kaart, die de actoren op het vlak van opvoedingsondersteuning in een werkingsgebied inventariseert, een winstpunt is. Ze leren elkaar daardoor kennen en kunnen voortaan doorverwijzen.

Op vraag van mevrouw *Vera Van der Borgh*t verduidelijkt mevrouw *Marleen Lefevre* dat de sociale kaarten die de provincie opmaakt, alleen welzijnsinitiatieven bevatten en niet alle lokale vrijwilligerswerk.

Dat de gemeenten de trekkersrol spelen, hoeft voor haar niet. In een grote stad kan dat, maar een plattelandsgemeente ziet ze dat niet doen. Ze stelt voor eerst op te lijsten welke overlegstructuren er plaatselijk zijn om vervolgens na te gaan welke daarvan de trekkersrol op zich kan nemen.

XI. UITEENZETTING DOOR MEVROUW GRIET BRIELS EN MEVROUW HILDE LINSEN, STAFMEDEWERKERS NETWERK TEGEN ARMOEDE

1. Een nieuw decreet

Mevrouw *Griet Briels* betreurt bij het begin van haar toelichting dat geen mensen in armoede aanwezig zijn, maar het voorgestelde materiaal is wel met de ouders uit haar vereniging samengesteld.

Zij noemt het ontwerp aanbodgericht, want het bouwt verder op de bestaande situatie, met als kenmerken een hulp- en zorgverleningslandschap met heel veel aanbieders, consultatiebureaus waar heel veel ouders over de vloer komen, en het grote belang dat wordt gehecht aan opvoedingsondersteuning. Waarom werd niet gekozen voor een vraaggerichte aanpak? Veel ouders denken dat het verplicht is om naar de consultatiebureaus te gaan, of gaan voornamelijk voor de gratis vaccinaties. Het is niet zo dat ouders graag naar een consultatiebureau gaan. Zij merkt op dat ondanks het grote bereik de consultatiebureaus al één op tien ouders missen in het eerste levensjaar van hun kind.

Men haalt een deel van de mosterd in Scandinavië. Deze elementen zijn echter niet zomaar overdraagbaar naar Vlaanderen. Zo zijn hulp- en zorgverlening hier fundamenteel anders georganiseerd, maar ook het zwangerschaps- en ouderschapsverlof zijn er anders geregeld.

2. Principes en uitgangspunten

Mevrouw *Hilde Linssen* bespreekt de vragen die mensen in armoede hebben bij de principes en uitgangspunten van het ontwerp. De naam Huis van het Kind creëert hoge verwachtingen en zorgt voor verwarring. Mensen verwachten een gebouw, wat lokale schepenen trouwens ook graag willen. Het Netwerk tegen Armoede vindt dat de naam de lading niet goed dekt, en vreest een herhaling van wat zich voordeed bij de Sociale Huizen, die lokaal niet altijd voor een betere samenwerking of dienstverlening zorgden.

Het ontwerp gaat met een zin als “Om gedragenheid bij de brede bevolking te creëren, is het nodig dat alle gezinnen van een bepaald aanbod gebruik kunnen maken” klaarblijkelijk uit van progressief universalisme. Is het de bedoeling dat alle aanbod zodanig georganiseerd wordt dat het toegankelijk wordt voor gezinnen in armoede? Zij vinden moeilijk aansluiting bij het universele aanbod van consultatiebureaus en de opvoedingswinkels.

De uitvoeringsbesluiten moeten duidelijk aangeven of het de bedoeling is dat diensten effectief iedereen dienen te bereiken of niet. Indien de opvoedingswinkel er ook voor mensen in armoede moet zijn, zal deze niet meer voornamelijk volgens een winkelmodel mogen functioneren. Indien de consultatiebureaus ook voor mensen in armoede voldoende toegankelijk moeten zijn, zal men moeten zorgen voor veel meer continuïteit bij het personeel en voor een meer flexibele manier van afspreken. Het is belangrijk erover te waken dat de Huizen van het Kind zich niet te veel enkel op middenklassers of te veel enkel op mensen in armoede richten.

Het Netwerk vraagt dat elk gezin – ook een gezin in armoede – zelf mag kiezen of het naar een Huis van het Kind gaat, waar het dat doet en van welk aanbod het al dan niet gebruik maakt. Dat mag niet beperkt worden tot de woonplaats, maar moet bijvoorbeeld ook bij de school kunnen zijn.

Over participatie wordt veel gesproken maar hoe wil men haar vormgeven? Vaak is zij slechts schijn en dient zij om het eigen aanbod te vergoelijken. Ouders haken af vanwege de voorwaarden die gesteld worden. Nochtans is het belangrijk doelgroepen als ouders in armoede, jongeren, allochtone gezinnen en ouders met kinderen met een handicap te betrekken. Dit onderdeel bouwt men best van in het begin uit in een nauwe samenwerking met organisaties van doelgroepen die hierover expertise hebben uitgebouwd. Men moet er ook voldoende middelen en ondersteuning voor inzetten.

Er moet dringend meer duidelijkheid komen over wie binnen een samenwerkingsverband welke gegevens bijhoudt en waarom. Zolang er onduidelijkheid is over gegevens en gegevensuitwisseling is het voor sommige verenigingen moeilijk om in te stappen. Niet alle actoren zijn even anoniem als de opvoedingswinkels vandaag. Zij waarschuwt dat sommige actoren tegelijk aanmelders binnen de integrale jeugdhulp zijn. Voor die dubbelheid is dringend een oplossing nodig.

Ook de leeftijd blijft erg verwarrend. Dat is in het huidige aanbod ook al zo, maar de Huizen van het Kind bieden een kans om meer klaarheid te scheppen. Daarnaast geven ouders aan dat ook voor kinderen vanaf twaalf jaar een aanbod belangrijk is.

In het ontwerp en de memorie van toelichting staat duidelijk vermeld dat bestrijding van kinderarmoede één van de doelstellingen is. Hoe zal men dit onderdeel vormgeven? De

banden met wonen, huisvesting, werk en vrije tijd zijn niet evident. Hoe wordt dit gekoppeld met het lokale gezinsbeleid en met de betrokkenheid van kwetsbare doelgroepen? De strijd tegen kinderarmoede dient grondig en structureel te gebeuren en mag absoluut niet verengd worden tot opvoedingsondersteuning. Het Netwerk tegen Armoede wil niet dat de subsidies voor de strijd tegen kinderarmoede alleen naar de Huizen van het Kind gaan.

3. Samenwerkingsverband Huizen van het Kind

Volgens mevrouw *Griet Briels* zal de toekomst uitwijzen of de regelgeving en de bijhorende incentives volstaan om te zorgen voor een betere samenwerking tussen organisaties en onderlinge afstemming van hun aanbod. Wat als lokaal getouwtrek over de middelen ontstaat? Zullen kleine organisaties op kunnen tegen grotere spelers? Wat als men lokaal niet tot een akkoord komt? Wat als er twee voorstellen worden ingediend die overlappen? Wat als er weinig is om mee samen te werken, bijvoorbeeld alleen een of zelfs geen consultatiebureau? Wat als de afstand letterlijk te groot wordt voor gezinnen in armoede?

Het is heel belangrijk dat binnen de verschillende aangeboden diensten van het samenwerkingsverband personeel voldoende tijd en ondersteuning krijgt om te leren werken met kwetsbare doelgroepen. Zullen de samenwerkingsverbanden zorgen dat niet alleen het algemene aanbod, maar ook de hulp en zorg voor een gezin beter wordt afgestemd? Doorverwijzing en onthaal, al dan niet in loketvorm, vragen brede expertise. Moet wie die functie opneemt, alleen zicht hebben op de leden van het samenwerkingsverband en hun aanbod, of ook breder op bijvoorbeeld kinderopvang of huisvesting? De spreker wijst erop dat het zorg- en hulpverleningslandschap ook voor vakmensen ingewikkeld is. Goed onthalen en doorverwijzen vraagt bovendien bijkomende expertise, zeker als het om mensen in armoede gaat. Een telefoonnummer of adres op een papiertje volstaat absoluut niet.

De betrokkenheid van de verenigingen van het Netwerk tegen Armoede in de bestaande samenwerkingsverbanden varieert erg van gemeente tot gemeente. Dat gaat van helemaal niet betrokken zijn tot en met een actieve rol. De spreekster vraagt dat ze zouden motiveren waarom welke lokale partners al dan niet betrokken zijn. Het zou ook goed zijn dat de organisaties binnen het samenwerkingsverband formuleren wie welke rol opneemt.

Er dient ook dringend duidelijkheid te komen over de middelen. Belangrijk is dat men kijkt hoeveel gezinnen in armoede wonen in het werkingsgebied. Het is belangrijk dat bij de berekening niet alleen de indicatoren van Kind en Gezin worden gebruikt, maar een mix van verschillende cijfers. Het zou ook zinvol zijn om na verloop van tijd te kijken in welke mate men de gezinnen in armoede bereikt, en te zien of de middelen wel overeenkomen.

4. Aanbod aan preventieve gezinsondersteuning

Mevrouw *Hilde Linssen* bevestigt dat gemeenten sterk verschillend interpreteren hoe een Huis van het Kind er moet uitzien. Vele rekenen op Vlaamse subsidies. In heel wat gemeenten is thans weinig of geen aanbod. De invoering van dit ontwerp van decreet biedt daarom een kans het aanbod te vergroten, maar wie zal daarvoor zorgen?

Voor ouders in armoede vereist ontmoeting vertrouwen, laagdrempeligheid en vrijwilligheid. Zij willen net als iedereen een informeel netwerk onder gelijken. Dat staat los van hulpverlening en gestructureerde initiatieven. De plaats die men aan de ontmoetingsfunctie geeft, zal dan ook cruciaal worden. Voor vele ouders in armoede is naar een consultatiebureau gaan een hele opgave. Ze kunnen moeilijk neen zeggen en zijn bang voor eventuele consequenties. Een wachtzaal daar is dan ook niet de ideale plaats voor ontmoeting.

Wat kwaliteit betreft, is de bejegening het belangrijkste, evenals de zorg waarmee men doorverwijst of een vraag beantwoordt, zeker voor kwetsbare gezinnen. De spreker vraagt

meer garanties op dit vlak. Ook die kwaliteit moet worden gepeild, niet alleen die van de inspectie.

5. Wat nu? Uitvoeringsbesluiten, evaluatie ...

Mevrouw *Griet Briels* besluit dat het ontwerp erg algemeen blijft. Alles staat of valt met de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten. Het Netwerk tegen Armoede hoopt daarbij betrokken te worden, net als bij de evaluatie op termijn van de effecten op het terrein, waarop zij rekent.

XII. VRAGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t begrijpt dat het Netwerk tegen Armoede vindt dat het ontwerp niet tegemoetkomt aan de beloofde aanpak van kinderarmoede. Ook de aanpak van de plattelandarmoede blijft een open vraag.

Mevrouw *Sonja Claes* is verbaasd. Zij vindt een bereik van 90 percent door Kind en Preventie vzw wel groot. Zijn er dan organisaties die meer mensen in armoede bereiken? Wat zijn de alternatieven? Of volstaat een andere aanpak?

Mevrouw *Cindy Franssen* vindt het normaal dat een dergelijk ontwerp algemeen is. Dezelfde vragen werden destijds gesteld over het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid. De uitrol zal allicht sterk verschillend zijn van plaats tot plaats. Hoe is alvast de ervaring met het proefproject in Zottegem?

Mevrouw *Griet Briels* antwoordt dat pas bij de uitvoering(sbesluiten) duidelijk zal worden welke rol het ontwerp kan spelen in de strijd tegen kinderarmoede. In de plaats van de huidige aanbodgerichte aanpak, zou men kunnen kijken naar de lokale behoeften. Zij is bang dat men anders opnieuw initiatieven subsidieert die moeilijk mensen in armoede bereiken. Dat consultatiebureaus veel ouders bereiken betekent niet dat ze ouders sterker maken. De uitvoeringsbesluiten zullen organisaties ertoe moeten aanzetten uit te gaan van de vragen en behoeften van de ouders.

Mevrouw *Hilde Linssen* antwoordt dat het Netwerk tegen Armoede geen vereniging heeft in Zottegem. Het is wel betrokken in andere Huizen van het Kind. De ervaring is dat waar men uitgaat van het lokale aanbod, alle partners betreft en iemand het proces aantrekt, meer succes wordt geboekt. Er zijn Huizen van het Kind die specifiek op de middenklasse richten en daar goed mee bezig zijn, maar geen mensen in armoede bereiken. Er zijn talrijke mogelijkheden. Het zal zaak zijn na verloop van tijd de effecten op het terrein te monitoren.

Mevrouw *Griet Briels* preciseert dat zij de groep van 10 percent die niet wordt bereikt, niet identificeert met de groep van mensen in armoede. De lokale verschillen zijn groot, het hangt ervan af of er al dan niet ontmoetingsruimten zijn, verenigingen waar armen het woord nemen, buurtwerk, samenlevingsopbouw enzovoort.

XIII. UITEENZETTING DOOR DE HEER PATRICK BLONDÉ, DIRECTEUR CKG KAPOENTJE

De heer *Patrick Blondé* somt op waar CKG Het Kapoentje in Oostende zoal mee bezig is: een opvoedingshuis, een ontmoetingshuis, een opvoedingswinkel (het enige door Vlaanderen structureel gesubsidieerde project), studie- en opvoedingsondersteuning aan huis, trainingsprogramma's, een woonzorgproject en een sociaal vakantiecentrum.

1. Opvoedingsondersteuning, preventieve hulp en toegangspoort tot de integrale jeugdhulp

De laagdrempelige frontoffice bestaat uit de opvoedingswinkel en het ontmoetingshuis op dezelfde locatie. In dat laatste wordt ook ingespeeld op noden van kwetsbare jonge

ouders met een wasserette, babysanitair, kledij, speelgoed, luiers, computers, een keuken, een speelruimte en vrijetijds- en vakantieparticipatie. Het is ook continu open van 9 tot 18 uur. In de opvoedingswinkel richt men zich op advies, informatie, gesprekken en doorverwijzing. Daar eindigt de opvoedingsondersteuning.

Op het tweede niveau begint de preventieve hulp, of zou dat moeten, want iedereen weet dat de ckg's wachtkamer moeten spelen voor het tekort aan plaatsen in de bijzondere jeugdzorg.

2. Preventieve gezinsondersteuning

De evaluatie van het decreet van 13 juli 2007 houdende de organisatie van opvoeding constateerde een teveel aan ondersteuningsstructuren en aan overleg op het terrein. Voorts vraagt men respect voor wat organisch is gegroeid. Een andere conclusie was dat ontmoeting meer moet gefaciliteerd worden in de opvoedingswinkels. De verwachtingen van het decreet bleken moeilijk in te lossen met een budget van 470.000 euro, wat neerkomt op een halftijdse medewerker voor elke centrumstad. Daarnaast worden consultatiebureaus geconfronteerd met een tekort aan huisartsen en vrijwilligers en wordt de opportuniteit van samenwerking gemist door de verdeling over ziekenfondsen.

3. Biedt het ontwerp van decreet een antwoord op de problemen?

Het ontwerp van decreet biedt deels een antwoord op de probleemstelling (de sterke punten van het bestaande werkveld worden immers meegenomen), maar deels ook niet. De problemen van de opvoedingswinkels worden totaal niet opgelost, ook niet financieel. Het hele concept lijkt uit te gaan van de consultatiebureaus. De spreker waardeert wel de doelstellingen en een aantal uitgangspunten, die ruimte bieden aan de lokale realiteit.

4. Is het een realistisch ontwerp van decreet?

Realistisch is het echter niet. Er zijn nog veel te veel onduidelijkheden. Men bouwt een huis zonder stabiliteitsonderzoek, zicht op het budget of haalbaarheidsstudie. Hij roept de vraag op of deze goedbedoelde dromen realiseerbaar zijn in een tijd van kaasschaafbesparingen, ook lokaal. De actoren in de centrumsteden kunnen hun werk niet verspreiden over een ruimere zorgregio, als ze nu al dankzij liefdadigheid blijven voortbestaan en hun huidige taken in hun werkingsgebied niet eens kunnen opnemen. Een stad als Oostende heeft thans percentueel hogere armoedecijfers dan Antwerpen. Blankenberge hogere dan Gent. De inzet van middelen is al maximaal efficiënt door clustering van activiteiten. De meeste gemeenten in de kustregio hebben de voorbije jaren niet kunnen investeren in opvoedings- en gezinsondersteuning. Het budget is zelfs te klein voor de bestaande kansarmoedepieken. Hij gelooft dat de totale leefsituatie moet aangepakt worden en niet alleen de opvoeding van kinderen in gezinnen.

Op dit punt vraagt de spreker andermaal aan het Vlaams Parlement om de batterijen aan overleg op alle niveaus efficiënter te maken. Hij is op weinig vergaderingen aanwezig want hij kan niet tegelijk open zijn voor de gezinnen. De spreker suggereert om geld te besparen door de verschillende vormen van coördinatie te centraliseren in één aanspreekpunt per regio.

Hij merkt op dat de bevoegdheidsdiscussie binnen de lokale besturen tot rare kronkels leidt. In Oostende ging het tussen de stad en het OCMW. Op diverse plaatsen werden in de aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen lintjes geknipt voor de opening van een gebouw, maar waarom kunnen de consultatiebureaus niet aansluiten bij de bestaande locaties voor gezinsondersteuning? Hij wil liever evenwicht dan al het bestaande te verhuizen naar de consultatiebureaus, en is dan ook blij dat het ontwerp uitdrukkelijk rekening wil

houden met de lokale realiteit. Het is jammer van de geïnvesteerde centen dat men dat in Oostende niet heeft gedaan.

Het aanbod en de expertise van ontmoetingsplaatsen en opvoedingswinkels voor nul tot achttien jaar zijn nu al goed bekend, terwijl de verplichting tot het organiseren van ontmoeting bij de consultatiebureaus tot krampachtige toestanden leidt. Die behoefte bestaat volgens de spreker alleen bij een kleine groep in kleinere gemeenten. In centrumsteden werkt dat niet, integendeel, voor kwetsbare gezinnen werkt het eerder drempelverhogend. Hij stelt voor om alleen in de centrumsteden in te zetten op aparte ontmoetingsplaatsen en in plattelandsgemeenten gebruik te maken van het aanwezige socioculturele weefsel. Dat is ook haalbaarder, gezien de centrumsteden onmogelijk de hele zorgregio kunnen bedienen.

5. Wat met de ouders, kinderen en jongeren?

De spreker onderstreept dat het Oostendse project al meer dan tien jaar in voorbereiding is. De werking van het opvoedings- en ontmoetingshuis wordt getrokken door een groep ouders. Opvallend is dat 70 percent van die groep in extreme armoede leeft. Hoe groter de armoede, hoe groter de solidariteit, stelt hij vast. Zij hebben inspraak bij de inrichting, bij de formulering van de behoeften en bij de activiteiten. Resultaat is onder meer dat verschillende gezinnen samen eropuit trekken, waarbij het huis helpt bij de organisatie maar geen begeleider meestuurt. Hij herhaalt nog een keer voor welke materiële ondersteuning wordt gezorgd, wat drempelverlagend werkt voor mensen die het moeilijk hebben op het vlak van huisvesting. Eten in groep op woensdagmiddag blijkt erg aantrekkelijk.

6. Registratiegegevens – artikel 19

De registratie uit artikel 19 wijst hij principieel af. Het opmaken van een dossier en het doorgeven van informatie staat haaks op de uitgangspunten van ondersteuning. Kwetsbare ouders raakt men op die manier kwijt, in het bijzonder degenen die ervaring hebben met hulpverlening. De heer Patrick Blondé vindt dit verrassend in een ontwerp van decreet over preventieve gezinsondersteuning. Dat vaccinaties worden bijgehouden is logisch, maar het kan niet de bedoeling zijn dat een dossier wordt opgesteld over ouders die in het ontmoetingshuis langskomen. Hij praat met ouders, niet over.

7. Andere bedenkingen

Vraag is ook of men mag verwachten dat de vrijwilligers in de consultatiebureaus nog bijgeschoold worden tot ondersteuners. Al is hun bereik groot, er is nog veel werk aan de perceptie van de consultatiebureaus door kwetsbare gezinnen. Daarbij komt dat initiatieven als dat in Oostende geen partij vormen voor de grote ziekenfondsen die de bureaus organiseren. In de Oostendse praktijk is dan ook gebleken dat die liever hun eigen huis begonnen.

De spreker vraagt wat de meerderwaarde is van een stafarts, die daarvoor 30 euro per uur krijgt in Oostende, terwijl Kind en Gezin toch overal al een provinciale arts heeft om de kloof te dichten met de huisartsenkringen. Twee ziekenfondsen delen een consultatieruimte op verschillende dagen.

Vervolgens wijst hij op de vraag naar binnenspeelruimte, vanwege de veelal te kleine en slechte huisvesting. Om dat te realiseren moet hij een beroep doen op liefdadigheid, waarbij minister Lieten met haar Kinderarmoedefonds als concurrent opduikt. De ouders staan zelf in voor invulling, werking, onderhoud en bekendmaking van de lokalen.

Ouders leren elkaar omgaan met de rechtenverkenner. De uitrol van het kantoor voor vrijetijdsparticipatie over heel Vlaanderen, wordt uitgewerkt met Toerisme Vlaanderen.

Laagdrempeligheid creëert men met een huiselijk sfeer en met kennis over de omgang met kwetsbare ouders, door zich niet als aanbieder op te stellen maar te accepteren dat zijzelf de experts zijn van hun leven. Bijzonder belangrijk is een plaats die doorlopend open is, waar men onmiddellijk terecht kan om iets te ventileren. Een ondersteuner is slechts goed bezig als hij door de ouders als meubelstuk wordt ervaren. Dat men in 2012 meer dan 3090 volwassenen en 1747 kinderen wist te ontvangen met een budget van 50.000 euro, kan tellen.

8. Tot slot

De heer Patrick Blondé besluit dat hij geen oprichting van een feitelijke vereniging of vzw wenst maar wel dat lokale besturen worden verplicht te overleggen met de aanwezige partners op het vlak van gezins- en opvoedingsondersteuning met het oog op een Huis van het Kind. Daar zijn geen nieuwe subsidies voor nodig, als men schuift met het geld dat naar de vele coördinatoren gaat. Daarbij noemt hij Onderwijs, Armoede, Wonen en Kinderopvang. Als men toch geld vindt, wordt dat liefst ingezet voor wat in direct contact staat met gezinnen. Hij pleit ervoor geen nieuwe structuur te subsidiëren maar het geld te investeren in de bestaande actoren.

Hij erkent het belang van kwaliteitsbewaking, maar de beste beoordelaars zijn de ouders. De samenwerkingsverbanden moeten kunnen aantonen dat hun werk in overleg met hen gebeurt en beantwoordt aan hun behoeften. Vrijwilligers zijn goed op voorwaarde dat ze steeds kunnen terugvallen op een professionele kracht, om te vermijden dat men ouders die de stap hebben durven te zetten, voor altijd kwijtraakt.

De spreker wijst erop dat het Scandinavische ‘Family Centre’ moeilijk te vertalen is naar Vlaanderen, omdat het past in een model dat aanmoedigt om zolang mogelijk thuis te blijven en zelf te zorgen voor jonge kinderen, terwijl men hier niet snel genoeg weer kan gaan werken. Hij staat wel achter het uitgangspunt.

1 januari 2014 als datum van inwerkingtreding vindt hij gevaarlijk gezien de terugkoppeling die nog wenselijk is voor de uitvoeringsbesluiten. Hij verkiest een goed boven een overhaast plan.

XIV. VRAGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw *Vera Van der Borcht* vindt het zeer positief dat iemand als de heer Blondé niet gewacht heeft op het ontwerp om in actie te komen, al heeft een centrumstad natuurlijk altijd meer mogelijkheden. Blijkbaar is het ontwerp van decreet minder nodig dan men laat uitschijnen, en kan men evengoed de bestaande mogelijkheden goed gebruiken.

Dat heeft mevrouw *Mia De Vits* dan weer niet gehoord. Zij heeft duidelijk horen zeggen dat de trekkersrol belangrijk is en dat het ontwerp onvoldoende duidelijk een mandaat geeft aan de lokale overheid.

Mevrouw *Danielle Godderis-T'Jonck* dankt de spreker hartelijk en sluit zich aan bij de vragen die hij stelde.

De heer *Patrick Blondé* vindt het ontwerp niet overbodig en erkent de goede uitgangspunten. Hij herhaalt wel dat niet altijd meer geld nodig is als men het bestaande efficiënter kan inzetten. Als er toch bijkomend geld is, moet men het uitgeven aan de mensen die werken met de gezinnen en niet aan hen die erover praten.

Katrien SCHRYVERS,
voorzitter

Helga STEVENS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

cgg	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
ckg	centrum voor kinderzorg en gezinsondersteuning
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
Expoo	Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning
JAC	jongerenadviescentrum
JIP	Jongereninformatiepunt
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
PAS	Pedagogisch Advies en Stimulering
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VN	Verenigde Naties
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten